

Euroopa lasteombudsmanide võrgustiku (ENOC) seisukoht
„Laste õigused digimaailmas“ (2019)
(mitteametlik valikuline väljavõte)

- Valitsused, ettevõtjad ja tootjad peavad austama ja toetama laste õigusi digimaailmas.
 - **Digitooted ja -teenused** peavad olema sellised, et need kaitseksid lapse privaatsust, oleksid lastele turvalised ja vastaksid andmekaitse nõuetele.
 - Digitoodete ja -teenuste juhendid ning **kasutustingimused** peavad olema lastele arusaadavad ja kättesaadavad.
 - Tuleb toetada **teadustööd**, mis uurib tehniliste vahendite kasutamist ning selle mõju laste füüsilise, tajude, tunnete ja suhete arengule.
 - Lapsed leiavad, et nende **isikuandmete** avaldamiseks või ärilistel eesmärkidel kasutamiseks tuleb küsida nende nõusolekut.
- Tuleb kuulata **laste arvamust** ja kaasata neid digitehnikate arendamisse. Ka digimaailmas tuleb austada laste ühinemis- ja sõnavabadust ning õigust saada informatsiooni.
- Ligipääs digimaailma tuleb tagada lapsi **diskrimineerimata**. Digitehnikate arendamisel peab arvestama kõikide laste vajadusi, eriti tõrjutud ja haavatavate laste vajadusi. Erivajadustega lastele võib digimaailm olla oluline eneseväljenduse võimalus.
- Lapsi tuleb kaitsta **kiusamise, vägivalla, ärakasutamise, kuritarvitamise, valeinfo ja kahjustava sisuga materjalide** eest digimaailmas. Lapsed vajavad teavet, kuhu nad võivad abi saamiseks pöörduda. Laste hinnangul oleks kõige parem, kui neid aitaks väljaõppinud inimene kodu lähedal. Lapsed leidsid, et neile oleksid abiks laste õigusi tutvustavad mobiilirakendused.
- **Hariduspoliitika** peab toetama laste digioskuste arendamist. Tõhusat tuge tuleb pakkuda õpetajatele.
- **Vanematele** kui oma laste õiguste eest seisjatele digimaailmas tuleb pakkuda teavet ja digikoolitust.